

JOURNAL OF VETERINARY CLINICAL RESEARCH

گزارش یک مورد ناهنجاری مادرزادی در استخوان صورت یک راس گوساله نژاد هلشتاین

مهرداد یادگاری^{۱*}، الیاس واحد^۱، محمد صادق اشتری^۲، سجاد توکل^۲

۱- دامپزشک بخش خصوصی، اصفهان، ایران

۱- دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شهرکرد، دانشکده دامپزشکی، گروه علوم درمانگاهی، شهرکرد، ایران

۲- دانشجوی دکتری دامپزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرکرد، دانشکده دامپزشکی،

شهرکرد، ایران

دوره دوم، شماره چهارم، پاییز ۱۳۹۰

صفحات ۲۶۳-۲۶۶

* نویسنده مسئول: Yadegari_mehrdad@yahoo.com

چکیده

ناهنجاری‌های مادرزادی در حیوانات به شکل‌های متفاوتی ایجاد می‌شود. در این گزارش تشخیص درمانگاهی و رادیولوژی یک فک اضافه در یک راس گوساله نژاد هلشتاین و درمان جراحی حیوان مزبور ارائه شده است. یک راس گوساله نژاد هلشتاین ماده، ۲ روز پس از تولد به علت وجود یک فک اضافه در ناحیه ی زیر فک پایین و در کنار فک اصلی به پلی کلینیک تخصصی دامپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرکرد ارجاع داده شد. یافته های رادیولوژی در منظر جانبی وجود یک فک پایین اضافی با دندانها و زبان مجزا از فک اصلی را نشان داده، همچنین هیچ گونه اتصال استخوانی با فک اصلی و سایر استخوان‌های صورت مشاهده نگردید. در معاینات بالینی و رادیولوژی، ضایعه مادرزادی دیگری مشخص نگردید. حیوان پس از عمل جراحی برداشت فک اضافی به زندگی طبیعی خود بازگشت.

واژه‌های کلیدی: گوساله، ناهنجاری مادرزادی، فک اضافی

JOURNAL OF VETERINARY CLINICAL RESEARCH

J.Vet.Clin.Res 2(4)263-266, 2011

Report of Congenital malformation in mandible of a Holstein calf

Yadegari, M.^{1*}, Vahed, E.², Ashtari, M.S.³, Tavakol, S.³

1. Department of radiology, Faculty of veterinary medicine, shahrekord Branch, Islamic Azad University, Shahrekord, Iran.

2. Department of surgery, Faculty of veterinary medicine, shahrekord Branch, Islamic Azad University, Shahrekord, Iran.

3. Student of veterinary medicine, Faculty of veterinary medicine, shahrekord Branch, Islamic Azad University, Shahrekord, Iran.

* Corresponding author: Yadegari_mehrdad@yahoo.com

Abstract

There are many forms of congenital anomalies (malformations) in animals. In this reports, the clinical and radiological diagnosis of additional jaw is presented in a female Holstein calf that was referred to specialized veterinary polyclinic of Islamic Azad University of the Shahrekord. Lateral view radiography showed an additional lower jaw (mandible) with additional teeth and tongue which separated from the main jaw and no osseous connection with main jaw or other facial bones were seen. Patient returned to its normal life after surgical removal of abnormal ectopic mandible.

Keywords: calf, congenital malformation, ectopic mandible

تصویر ۱- وجود یک فک اضافه و متصل به فک پایین و طبیعی نبودن شکل در گوساله

در تاریخچه اخذ شده از صاحب حیوان این گوساله به روش تلقیح مصنوعی و بدون سخت زایی متولد شده بود. گوساله به دلیل ضایعه موجود در صورت توانایی مناسب در مکیدن و خوردن شیر را نداشته و پس از گذشت ۲ روز از تولد دچار ضعف و سستی شده بود. در معاینات بالینی به عمل آمده از فک اضافی وجود استخوان فک پایین با دندانها و زبانی مجزا از قسمت اصلی صورت مشاهده گردید. فک اضافی هیچ گونه ارتباطی با حلق و سایر اعضای بدن نداشته و دارای خون رسانی مجزا و بدون حرکت بوده. در رادیوگرافی از ناحیه صورت اتصال غضروفی فک اضافه به بدنه اصلی استخوان فک پایین و عدم تشکیل دندانها به صورت کامل و نامنظم بودن دندانهای فک اضافه و همچنین کامل نشدن بدنه استخوان فک اضافه در قسمت جلو و کوچکتر بودن آن در مقایسه با فک اصلی نشان داده شد (تصویر ۲).

مقدمه

نواقص مادرزادی در دامها علل مختلفی از جمله علل ژنتیکی، محیطی، ویروس ها، تراتوژن ها، عوامل تغذیه‌ای و عوامل فیزیکی دارد. با همه تلاشهای انجام شده در مورد اصلاح نژاد و حذف خصوصیات نامطلوب ژنتیکی، ناهنجاریهای مادرزادی همچنان به عنوان یکی از عوارض رایج با درصدهای وقوع متفاوت در گله های گاو مشاهده می شوند (۱).

مصرف کورتیکواستروئیدها، افزایش ویتامین آ، مصرف گریزئوفولوین، کمبود اسید فولیک، وجود مواد سمی تراتوژنیک (نظیر Dioxin) در آب آشامیدنی و یا غذا، مصرف داروهای خواب آور و آرام بخش ها، عفونت های داخل رحمی، آلودگی جنین به ویروس سرخک، هرپس و سیتومگالو ویروس در انسان و خوراندن انواع باقلا به گاو آستن از جمله عوامل تراتوژن عارضه شکاف کام و ناهنجاری های مادر زادی شناخته شده اند (۴،۷،۸).

در میان ناهنجاری های مختلف، شایعترین ناهنجاری در گوساله هلشتاین آترزی مقعد و آترزی سگمنتال روده باریک و فراخ است. حال آنکه ناهنجاریهای قلبی معمولاً جز موارد نادر ناهنجاریهای مادرزادی در گاو به شمار می روند (۶و۵). ناهنجاریهای مادرزادی استخوانهای سر می توانند در هر یک از سه مرحله جنینی، نوروکرائیوم، درماتوکرائیوم و یا ویسروکرائیوم رخ دهند و بسته به زمان وقوع ناهنجاری و شدت عامل تراتوژن بخشهای مختلفی از استخوانها و یا سایر بافت های مجسمه را درگیر نمایند (۲و۳).

توصیف بیمار و یافته های بالینی

در آبان ماه سال ۱۳۸۹ یک راس گوساله ماده نژاد هلشتاین به علت وجود یک فک اضافه و متصل به فک پایین و طبیعی نبودن شکل صورت به پلی کلینیک تخصصی دامپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرکرد ارجاع داده شد (تصویر ۱).

References

1. Hashemi, A. Marjanmehr, F. Yoosefi, M.H. Abarkar, M.H. (2004) Several congenital anomalies in skull in a holstein calf (a case report). Journal of Pajouhesh & Sazandgi 62 67-70
2. Sasani, F. Emami, S.A. (2003) Cleft palate in goat (a case report). Journal of veterinary research 57(3) 13-14
3. Shojaie, B, (2001) Case report of dual head with brachygnathia, cleft palate, and face tilt in a calf. Scientific-Research Iranian Veterinary Journal (Shahid Chamran University of Ahvaz), 20(3) 117-122
4. Ghazi, S.R, Oriyan, A. (1997) Congenital Malformation in Veterinary Medicine, Shiraz university publication, pp:120-130 (Text in Persian)
5. Mokhber Dezfouli, M.R. (2001) Study of Ectopiya cordis in two Holstein calves, Journal of veterinary research 56 (2) 127-130
6. Mokhber Dezfouli, M.R. Nadalian, M.Gh, Sohrabi Haghdoost, I. (2000) Congenital anomalies as segmental atresia of the intestine and anus in Holstein calves, Journal of veterinary research 55 (1) 83-85
7. Oehme, F.W. Prier, J.E. (1988) Text book of large animal surgery, Baltimore, William & Wilkins Co. pp: 54-69
8. Smith, B.P. (1996) Large animal internal medicine, second edition, Mosby, pp: 102-113

تصویر ۲- رادیوگرافی نمای جانبی سر که اتصال فک اضافه به استخوان فک پایین را نشان می دهد

درمان و نتایج

پس از معاینات بالینی انجام شده و نتایج بدست آمده از تصاویر رادیوگرافی اقدام به برداشتن فک اضافه گردید. موضع جراحی کاملا تراشیده شده و برای جراحی به روش مرسوم اسکراپ گردید. جراحی با آرام بخشی توسط رامپون (0.04-0.06mg/kg) و بیحسی موضعی با لیدوکائین ۲٪ به روش infiltration به صورت زیر پوستی و در دو نقطه در داخل غضروف و عضله ی اتصالی صورت گرفت. برش پوست در اطراف فک اضافی به صورت elliptical انجام گرفته سپس با کندکاری عضله و غضروف اتصالی را بدون آنکه به ساختارهای عصبی و عضله ی فک اصلی ضایعه ای وارد شود برداشت نموده و در چند محل به علت خون رسانی زیاد عروق ناحیه لیگاتور شد. پس از برداشتن فک اضافه، عضلات عمقی به صورت سرتاسری ساده با نخ ویکریل شماره ۱ بخیه شده و عضلات سطحی و زیرپوست با الگوی sub cutaneous به وسیله ی نخ ویکریل بخیه گردید در ادامه پوست به صورت V to Y plasty توسط نخ نایلون با الگوی تشکی افقی بخیه گردید. جهت جلوگیری از عفونت‌های ثانویه آنتی بیوتیک وسیع الطیف به مدت یک هفته تجویز گردید و پیگیری های بلند مدت (تا مورخ ۹۰/۳/۹) حاکی از بهبودی کامل حیوان بود.